

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrierile nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimit.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dannenberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernas; în
București: Agenția Hoenig. Bu-
cureștile de România; în Ham-
burg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„Gazeta” iese în săptămânul di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inimii Nr. 30, etajul
I: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 14.

Brașov, Vineri, 19 (31) Ianuarie

1896.

Motivele apelului nostru.

I.

Când, la sfârșitul anului trecut, am publicat apelul nostru, cerând, ca bărbații noștri serioși și conșcii de misiunea lor înaltă în serviciul causei poporului român să își dea mâna, să strige un „Quos ego” tuturor celor ce turbură lucrarea de consolidare și să facă rânduială în partid, — n'am făcut-o cu privire la criza cea mai nouă a „Tribunei”, ci am reînnoit numai, în fața celor ce se petrec aici la Sibiu, apelul, cu care ne-am adresat publicului român încă din luna lui Maiu 1895.

„Tribuna” de astăzi — căci trebuie s'o deosebim de cea dinainte de „crisă” — a reprodus cu bunăvoință acest apel, lucru până acum ne mai pomenit la „Tribuna”, de 11 ani, de când există.

Poate că această împrejurare se fi indemnât pe mulți a crede, că ideile noastre din acel apel s'au născut numai acum, în fața scandalurilor întâmplătoare la Sibiu.

Ținem însă a constata, că „Gazeta Transilvaniei” încă cu ani înainte de aceasta a prețis izbucnirea relor și neajunsurilor, ce bântuie astăzi în sinul partidului nostru.

În special în vara anului 1895, când încă Dr. Rațiu cu soții săi se aflau în închisoare, vedând anomaliile și păcătoșiile, ce se petrec pe conta causei noastre naționale și a partidului nostru, ni-am ridicat glasul și într'un șir de articoli acomodați împrejurărilor de atunci, — de care împrejurărilor de azi se deosebesc numai prin faptul, că au trecut de atunci 9 luni, că membrii oomitetului întemnițat sunt azi liberi și că relele s'au mai agravat — am spus situațiunea și am arătat, ce credem noi, că trebuie să se facă pentru sanarea acelor rele.

Vederile noastre le-am spus într'un șir de articuli publicați în luna lui Maiu 1895, sub titlul „Ce fa-

cem?” și „Ce se facem?” din care aflăm de lipsă a face un reasumat în credința, că printr'asta vom contribui la lămurirea principiară a situațiunei de față.

Reasumatul îl facem în capitule deosebite, însă fidel, după cum am scris în primăvara anului trecut. El conține motivele Apelului nostru.

Ce facem?

...Aceia dintre noi, care, în lipsa totală de prevedere politică, s'au purtat cu iluziunea, că procesul Memorandului, deșteptând cu necesitate un ecou simpatie pentru noi la frații noștri din regatul vecin și în lumea cultă europeană, va face ca cauza noastră să meargă de aci încolo din triumf în triumf, ne vor da doră astăzi, după un an, dreptate, când vom afirma, că pentru de-a produce un astfel de efect salutar, dorit de toți Românii de bine, mai era, afară de simpatiile dovedite ale fraților noștri din România și ale străinătății, încă ceva neapărat de lipsă.

Încă nu s'a pomenit în istoria o victorie fără ca să fi premers o luptă bărbătească și bine condusă, care se-o condiționeze. Și deocă se întâmplă câte-odată ca cine-va, care n'a luptat, ori a luptat cu rău succes, totu-și să se bucure de fructele unui triumf, atunci de sigur au luptat alții pentru el și rezultatul luptei acestora a decis în favorul lui. Dăr de luptat a trebuit să se lupte cine-va, căci fără de luptă bine succedă nu poțe fi victoria și triumf.

Cine era însă să se lupte pentru noi, Românii asupriți, ca cauza noastră să pōtă înainta din triumf în triumf, deocă nu noi înși-ne?

Cine era să intervină în favorul nostru, când și cei mai apropiați amici ai causei egalei noastre îndreptățiri, conșciențiali noștri din regatul vecin independent, au declarat prin graiul reprezentanților guvernului lor, că nu pot interveni pentru noi?

Cum și dela cine era dără să căpētăm ajutorul, care să ne facă să isbutim?

Dela monarhia?

Dără în monarhia și în politica ei vedem, că au de fapt preponderanță contrarii noștri naționali.

Ori dela o schimbare de guvern?

Dără Românul dōie: schimbarea stăpânilor, bucuria nebanilor?

Atunci dela o schimbare de sistem?

Dără nu vedeți, că o astfel de schimbare nu se poțe face, decăt numai cu concursul și cu stăruința acelora, în al căror interes este? Și între aceștia noi, cele 3½ milioane de Români ocupăm un loc de frunte.

Prin urmare ori-cum am fi calculat și ori încōtrău am fi privit, nu puteam vedea scăpare și sorții de isbēndă, decăt în forțele noastre propriie, în lupta, ce trebuie să o purtăm noi înși-ne, de sine stătător, în apărarea românismului nostru.

Și pentru această luptă grea și sfântă aveam și avem un mare și puternic sprijin, nu imaginar și nu numai moral, ci și real: insuflețirea națională a poporului nostru, și aveam și avem un tot așa de puternic motor: hotărērea dușmanilor noștri, documentată pe față, de-a ne zdrobi, de a-ne nimici naționalicește.

Ce au făcut, într'un an de zile, de când li-s'a descoperit așa de mult promițtor comōra scumpă a entuziasmului poporului pentru cauza sa națională, cum au păstrat și cum au chivernisit acest neprețuit capital conducătorii lui?

Guvernul unguresc urmărește o țintă precisă, pe care nici o țară silința de a-o țânuși înaintea noastră și prin prigoniriile, terorizările și ordonanțele sale volnice a adus deja lucrul acolo, încăt noi Românii suntem considerați și tractați ca trăind într'o stare cu totul excepțională, supusă liberului arbitriu al puterii publice și în afară de limitele constituționale.

Și noi Românii ce facem, în nisece momente ca aceste de cea mai supremă primejdie, atunci când la porțile cetății noastre pândesc dușmanul momentul, așteptând, ca să i-se deschidă prin nemernicōi și trădare și să intre în ea în sunetul tobelor și al fanfarelor?

Ce facem?

Increderea în sinul partidului sdruncinată.

...Ar însemna a nu ține seamă de toate cele ce s'au petrecut în s'nul nostru de trei ani încōze, deocă nu am mărturisit, că în urma multelor amăgiri mari, urmate de tot atâtea desamăgiri și mai mari, publicul nostru românesc a ajuns aproape în aceea stare suflețescă, încăt nu mai știe ce să credă și cui să se încredă...

...Este sdruncinată încrederea în sinul nostru, pentru-că este sdruncinată organizațiunea noastră interioară... ce ni-am dat-o la 1881, când s'a înființat partidul nostru național, unind toate forțele noastre din Transilvania și Ungaria sub flamura unuia și aceluiași program național.

Cine a sdruncinat-o? Prin ce s'a sgu-duit ea? Nu cum-va prin loviturile dușmanilor și prin persecuțiunile lor?

Răspundem cu un hotărīt: nu!

Partida noastră națională nu s'a înființat numai așa de azi pe mâne, pentru placul și petrecerea celor ce s'au adunat în conferența națională dela 1881, ci s'a înființat fiind-că a fost necesitate absolută să existe, s'a înființat fiind-că trebuințele și interesele de viață ale poporului român au reclamat organizarea forțelor sale naționale în chipul acesta, ca să pōtă purta cu succes lupta legală și constituțională pentru revindecarea drepturilor sale.

A trebuit să se nască această partidă, fiind-că de existența ei erau condiționate chiar interesele de existență ale poporului însu-și; a trebuit să se nască ca o consecuță neînălăturabilă a dezvoltării conșcienței lui naționale. Baza ei este dăr serioasă și reală, ca mijloc absolut necesar de apărare a intereselor vitale ale unui întreg popor, dăr baza ei e tot-odată și friscă și etică, de ore-ce pîntesce să stringă tot mai mult legăturile dintre frații de acelaș sânge și de aceea-și sōrte, întărind astfel și mărinde necurmat forțele lor naționale.

Chitul cel tare, care legă organizația de partidă, este încrederea imprumutată între membrii ei. În încrederea această și în insuflețirea și devotamentul pentru cauză, ce se nutrește din ea, se razimă dără organizațiunea noastră interioară.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Namman Abbas.

De C. Tanera.

(Urmare).

Făr' de nici o piedecă ajunse Namman Abbas în localitatea sa natală Zahle, un oraș frumos cu cincă mii de locuitori, cei mai mulți Creștini. El se opri înaintea unei edificii măret; sosise acasă.

Abia o jumătate de oră mai târziu Abbas plecă cu o trăsură mică comōdă, la care erau prinși doi murg, spre passul Libanonului. În trăsură ședea o servitoare; Namman ținea în mână frânele. Furtuna se moderase, numai ic-colea mai sufla câte puțin vântul.

Când auți Dilruba, că se apropia trăsura, și vădă cum se opriseră cai înaintea ușei hanului, sângele i-se sui în față; nici ea nu știa de ce. Acum pași Maronitul în odaia, merse spre ea și o privi cu ochi scrutători. Apoi dīse în ton vesel:

„Prospiciez mai bine Dilruba. Dōr te și simți mai bine?”

— „Da, liniștea și ceaial mi-au făcut bine. Și durerile la picior au încetat.”

— „Mi-am gândit. Esci încă așa de tineră, încăt te reoulegi chiar și numai după câte-va ore de somn. Te simți destul de tare, pentru de-a putē suporta încă o călătōrie de două ore?”

Ce privește somnul, Namman nu prea nimerise adevărul. De când plecase el, Dilruba, ce e drept, zăcuse cu ochii închis pe patul păzitoare de drum, dăr de somn nici vorbă nu putea să fiă. Necoutenit îi sta înaintea ochilor icōna salvatorului ei. De mulți ani ea trăise, ca tōte Turcoicele nobile, într'un cerc, din care era eschisă ori-ce ființă bărbătească. Și acum de-odată pășise în calea ei Maronitul acesta tiner, frumos și energic, și încă o mântuise chiar dela mōrte sigură. Cu această ocaziune se arătase el atât de curagios, resolut și precaut, încăt ființa lui îi împuse în gradul cel mai înalt. Deci pe lângă aceea, că gândurile ei erau tot la el, acum inima

ei începă a bate, când îl vădă din nou și când recunoscu, cu câtă îngrijire se pōrtă el față cu ea. Faptul acesta o făcū erăși atât de perplesă, încăt de abia cuteza să vorbescă. De aceea la întrebarea lui, ea răspunse scurt:

— „Voiu suporta totul.”

— „Ei bine, atunci să plecăm imediat.”

Namman îi dade păzitoare de drum o remunerațiune în bani pentru serviciile prestate, apoi provocă pe Ibrahim să-i ajute, ca ambii să ducă pe bolnava la trăsura. Într'aceea servitōrea așternuse acolo un pat mōle. Acum Abbas pași spre Dilruba cu cuvintele: „Te voi duce eu. Cuprinde-mi gâtul cu brațul drept. Ibrahim, tu grigesoi ca piciorul rupt să rămână în poziția orizontală și se nu se misce mult. Păzitorul de drum va ținea caii, și Esther ne va întinde ajutor din trăsura.”

Fiă-care se supuse, făr' de nici o observare, ordinelor sale. Când Dilruba zăcea în brațele puternice ale lui Namman, lipită de pieptul lui, când simți cum bate

inima lui, ea nici nu se mai gândi le piciorul rupt, la ostenelă și eșofare — un fior delicios îi trecū prin întreg trupul, și ea tresări ca dintr'un vis, când Maronitul o aședă cu cea mai mare precauțiune pe patul așternut de Esther. Apoi o acoperi cu îngrijire cu straele moi, dade un bacșiș bogat lui Ibrahim, se urocă pe capra trăsurei și, luând frânele în mână, mână calul.

Parte pentru-că timpul se însăninase, parte pentru-că drumul era pe aci mai bun și ducea la vale, Abbas putū mână atât de repede, intru cât îi permitea starea bolnavei.

Mama lui Namman pregăti într'aceea o odaia frumoasă, și luă asupra-și îngrijirea bolnavei. Cu ajutorul unui fotoliu portativ comod Dilruba fū dusă în odaia. Maronitul nu mai era de lipsă să ajute la transportare, și acum numai ordonă servitorilor, ce au să facă. După-aceu vădă, că tōte s'au făcut în ordine, întinse mâna Dilrubei, dīcându-i: „Acum esci sub bun scut. Mama mea va grji de tine. Eu mă duc imediat

Cum ar pute, prin urmare, să fiă sdruncinată legătura sfântă a încrederii și iubirei dintre noi prin măsurile volnice și asupritore și prin amenințările vehemente ale dușmanilor cauzei noastre? Nu este o frică urmare, ca tocmai aceste amenințări și lovituri să ne facă să ne apropiăm și mai mult unii de alții, să fim și mai strins uniți între noi, în conștiința, că numai astfel vom pute delătura pericolele și mai grave în viitor?

Au putut dără contrarii noștri naționali să tragă consecințele lor din procesul Memorandului, au putut să dea o lovitură grea organizației partidei noastre naționale, au putut, dacă vreți, prin ordonanțele lor ilegale, să interzică funcționarea ei. Inse o putere lumescă ar fi în stare a rumpe legăturile de încredere și de iubire dintre noi, dacă noi le păstrăm cu scumpătate, le cultivăm cu sinceritate, cu devotament și cu abnegare pentru cauza cea mare a națiunii noastre?

Dacă dără s'a sdruncinat încrederea în sinul nostru; dacă am ajuns așa departe ca ea să fiă privită ca monopol în mâinile câtorva persoane obscure, când soroale ei ar trebui tocmai în aceste zile critice să încalzească cu îndoită putere inimile tuturor bărbaților cinstiți și devotați cauzei, din partidul nostru, și dacă s'au vârit zizaniile și neînțelegerile între noi, cari ne paraliză lupta și produc disgust și apatie în toate părțile; dacă vermele distrugător al bănușii și al clevetirii rōde așî cu atăta nerușinare la rădăcina stejarului român; dacă principiilor mari, ce trebuie să ne conducă exclusiv în lupta noastră, li-se substituie ideile unor omeni mici și pătimași și grășeză în mod atât de inspăimântător fetișismul personal: pentru toate aceste rele, cine altul pōte fi tras la răspundere, decât înșigși conducătorii partidei noastre naționale?

Ordinul de dizolvare al lui Hieronymi.

...În fața ordinului ministrului Hieronymi prin care fū dizolvat comitetul partidei, noastre naționale și fū interzisă funcționarea partidei nu s'a făcut nimic nici din partea comitetului, nici din partea „bărbaților de încredere“, cari, dīce-se, „obosesc pentru ducerea mai departe a lucrării comitetului întemnițat.“

În Septembrie 1894 se inițiaseră la Arad conferențele confidentiale în sensul dorinței generale, de-a ne strînge și întări șirurile. Dăr acestea fură întrerupte și date la o parte de acei „bărbați de încredere“, ér la spatele lor aceștia au înscenat de-odată, în câte-va zile și cu graba cea mai mare, adunarea de alegători din 28 Noembrie din Sibiu.

Adevărat, că această adunare a protestat în contra amintitului ordin ministerial, dăr cu acest protest, de-o valōre mai mult academică, s'a încheiat totă acțiunea și până în ziua de așî nu s'a mai lucrat nimic în sinul partidului pentru de a-l li-

la medicul nostru, și vi-l trimit. El este un European bătrân, dăr harnic, în care te poți încrede, făr' de nici o genă.“

— „Îți mulțămesc. Dăr nu-ți pot mulțumi așa, cum o simt eu inima. Nu aflu cuvintele potrivite. Allah să-ți răsplătescă de o mișă de ori binele ce mi-ai făcut.“

Namman îi strînse ușor mâna, ceea-ce din nou o făcū să roșescă tōtă. Apoi grăbi, ca să cheme pe medic. Îndată sosi acesta. El constată o ruptură de încheietură, care se va vindeca pe încetul făr' de-a avé alte urmări. Ordonă însă liniște completă și spuse, că înainte de patru săptămâni nici nu pōte fi vorba de transportare mai departe. Legătōrea aplicată de Namman o laudă bătrânul medic fōrte mult.

După-ce aplică o legătōre de gips în tōtă regula, medicul se depărtă, și mama lui Abbas se îngrijea acum de tinăra Turcoică, ca și când ar fi fost fiica ei. Dīruba nicării n'ar fi putut să fiă primită și îngrijită mai bine.

(Va urma.)

bera de cătușile, ce guvernul a încercat a li-le pune....

Ce scop a avut atunci adunarea dela 28 Noembrie? Servit'a ea numai pentru de a înmormēta ou pompă partidul nostru național și programul sēu, lăsând sōrtea întregii națiuni cu desăvēșire în mâinile celor ce, dīce se, „obosesc“ pentru ea?

Dacă aceștia — în contra vederilor acceptate în consultările confidentiale ale partidului — s'au abătut dela singura cale, ce era prescrișă în interesul salvării organizației lui și au înconjurat convocarea conferenței generale a bărbaților de încredere ai partidului, puindu-se astfel de fapt pe tērēmul ordinului ministerial; dacă în urma acēsta ei n'au mai întreprins nici un pas pentru a zădărnici printr'o luptă legală efectele acestui ordin ilegal și neconstituțional, nu trebuie ore să facă impresiunea, că ei au sacrificat organizația partidului nostru național?

Ei bine, cu ce vor ei să o înlocușcă? Cu „acțiunile mari“, ce dīc, că le prepară, pe cari însă nu le vedem și despre cari nu soim nimic?

Apoi cum va să fiă posibilă o acțiune mare și folositoare, acum ori în viitor, lipsindu-i condițiunea primordială: pregătirea și organizarea forțelor, ce au să o întreprindă și fără de care nu se pōte cugeta nici un rezultat favorabil, nici un efect mulțumitor?

Ori dără să ne mulțumim érăși cu arangiarea vr'unui mare foc de artificii pentru a mai mângăia pe un timp ore-care nația, impilată și prigonită, cu marea „îngrijire“, ce-o pōrtă în interesul ei cei ce „obosesc“ așa de mult pentru ea?

Și partidul, unde rămâne el? Să n'aibă el ore nici un cuvēt de dīs acolo, unde se tracteză de a sci, ce să facă, ce să întreprindă și cum să lupte, ca să scape de halul, în care se află, și să asigure sorți de izbēndă intereselor de existență ale națiunii?

Acțiunea țiaristică.

...Nu s'a făcut nimica pentru salvarea organizației partidului și nici pe alte terene... Dăr vor dīce, că în situația anormală, creată în urma procesului Memorandului, au fost așîși de-ocandată numai la acțiunea țiaristică.

Ei bine, care este acțiunea, ce-au dezvoltat-o de un an încōce pe terenul acesta? Cum și în ce mod au căutat „bărbații de încredere“ să intre în contact cu țiarele politice, cari țin la programul național, și să inițieze o acțiune puternică și concentrată țiaristică în interesul susținerii solidarității și a moralului partidei?...

Am vēdūt și vedem cum. Am vēdūt, cum țiarul („Tribuna“) — care se dīce a fi al comitetului și „singurul organ de deplină încredere al acestui comitet și al omenilor, sari obosesc pentru ducerea mai departe a lucrării lui“ — în loc să caute a împăca divergențele de vederi, ce s'au ivit ier-colo în sinul partidului, sēu să le combată în mod leal și cinstit, a făcut chiar contrarul, căutând a învrăjbi și desbina printr'un sistem de clevetiri și susținerii până acuma ne mai pomenit la Români din Ardeal... Și comitetul cu omenii lui de încredere au tăcut și tac în fața unei astfel de acțiuni țiaristice....

Ori dōră organul „acreditat“ este așa de infalibil, încāt nici cei ce i-au rezervat lui exclusiv încrederea nu pot schimba nimic din părerile lui, fiă cât de absurde și revoltatōre?...

Aici dăm de urma simptomelor îngrijitōre pe cari publicul român a început a le observa, dăr încā nu le înțelege. (Astăđi după 9 luni le va înțelege mai bine și în curēnd le va înțelege pe deplin. — Red.) Isvorul lor este lipsa de disciplinā, ce se manifestă mai tare tocmai în colōnele organului, care pretinde a avé esolusiva încredere a conducătorilor actuali.

Duplicitatea de vederi și de năsuințe, ce s'arată în lucrarea acestui organ („Tribuna“) și care n'a putut rămānē neobservată de nici un cetitor atent și cu judecată ageră, nu este numai de eri și de-alaltăeri. Ea își are istoria sa ce stă în legătură strînșă

cu trecutul țiarului, cu persoanele, ce au avut înrînrîntă asupra mersului lui, și cu conexiunile lor.

Înainte c'un an s'a desfășurat un trist capitol din acēstă istorie, chiar înainte jurului din Clușiu, când s'a constatat, că acel organ n'a urmat după vederile și hotăririle comitetului, ci după buna chibzușelă a unui singur individ, care din administrator a devenit directorul și proprietarul lui, și care mai era și membru și unul din cei doi vice-președinți ai comitetului.

Acesta (Eugen Brote) scim, că a preferit „să se exileze de bună voia“ rămānd dator cu două cuvinte de onōre, unul dat judecatorului de instrucțiā și altul dat comitetului; scim mai departe, că după procesul Memorandului a insultat între comitetul într'o declarațiune, ce a publicat-o în „Siebenbürgisch deutsches Tageblatt“ din Sibiu și care a făcut atunci o senzațiā atât de durerōsă.

Și cu tōte aceste ce vedem?

Vedem, că acest om, care a compromis comitetul și a sedus de atâtea ori opiniunea publică, cuteză și acuma să pășescă în numele comitetului și al națiunii, să se numescă constant „vice-president“ și să lege alianțe de tot soiul. Ba mai mult, se așșeză și este chiar prezentat de „Tribuna“ ca sufletul dirigent al ei.

Întrebăm acuma, cum se unesc o astfel de stare de lucruri cu disciplina de partid și cu interesele conducerii noastre naționale?

Este admisibil, ca un organ, ce se dīce a fi al comitetului, și care pretinde a servi cu exclusivitate interesele partidului nostru național, să fiă esecutorul ideilor unela sēu mai multor persoane, cari stau afară de cercul conducerii partidului, ba s'au pus și se pun chiar în contradicțiā și opozițiā ou el?

Fost'a permis și folositor cauzei solidarității și a disciplinei partidului nostru, ca în timpul- când cei din fruntea lui încercău să stabilizeșă o înțelegere între toți factorii lui asupra modului de procedere în continuarea luptei noastre legale și constituționale, organul „acreditat“ să aprindă din nou certele și frământările din 1891 și să țese mai departe intrigele, al căror suflet a fost „vice-presidentul“ din cestiune?

Putut'a aduce vr'un bine cauzei noastre în momentele de suprem pericol, când ne aflam față cu ordinele guvernului, ce amenințau existența chiar a partidului nostru, că „Tribuna“, urmând impulsurilor primite dela „exilatul de bună voia“, a dat din nou curs urelor, susținerii și clevetirilor personale, împiedecând astfel de fapt concentrarea forțelor noastre?

Adusu-s'a vr'un serviciu cauzei noastre naționale prin aceea, că cei dela organul „acreditat“ au mers până a se lăpēda de fapt chiar de organizația partidului și a împiedeca întrunirea conferenței generale a delegașilor, numai și numai pentru a asigura șefului lor de odinioară carma acțiunii țiaristice, ce în urma adunării dela 28 Noembrie avea după ei, să înlocușcă acțiunea partidului îngenunchiat?

Și ce câștig pōte resulta pentru noi și pentru cauza noastră de acolo, că organul, care pretinde a avé singur încrederea partidului nostru național, nu se șșiese a se amesteca în certele partidelor de peste munți, sprijinind astfel conexiunile „de bună voia“ exilatului vice-president“ și interesele, în a căror serviciu stă acesta, și utând, că cauza națională nu pōte fi nici-odată cauza unui partid, ci trebuie să fiă și să rămānă în tōte împrejurările cauza sfântă a întregului neam românesc?

E clar, că în asemenea împrejurări nu pōte fi vorba de susținerii disciplinei, și încā și mai puțin de întărirea solidarității în sinul partidului nostru.

Dăr rezultă încā și mai mult de aici.

Resultă, că în asemenea condițiuni acțiunea țiaristică, ce ar trebui să fiă rezervată exclusiv conducerii partidului nostru, nu mai pōte servi vederilor, ei și cu atât mai puțin intereselor partidului, și este de fapt emancipată de sub controlul indis-

pensabil, ce-l reclamă păstrarea intactă a marilor principii înscrise în programul nostru și onōrea stēgului nostru național.

CRONICA POLITICA.

13 (30) Ianuarie.

„Polit. Corr.“ primesce din Londra un comunicat, în care se spune, că în cercurile diplomatice din capitala Angliei nu crede nimeni în scirile lășite despre încheierea unei alianțe ofensive și defensive ruso-turcesei, precum nici în pretinsa izolare a Angliei. Se afirmă, că de o parte Austro-Ungaria și Anglia au interese comune atât de înșemnate în peninsula balcanică, de altă parte Italia și Anglia, în Orient, încāt despre o izolare a Angliei nici nu pōte fi vorba. Anglia e hotărîtă să susțină intacte convențiile internaționale față cu Turcia, sprijinindu-se pe cooperatiunea Austro-Ungariei și Italiei și pe puterea sa proprie.

Din Madrid se depeșeză, că Don Jaime, fiul pretendentului Don Carlos, călătorește priu Spania, și de curând a fost în Barcelona. Înainte de aceea a vizitat insulele Baleare și a convenit mai mult cu familii aristocratice. Se dīce, că ministrul de interne spaniol a dat ordin strict autoritășilor să urmăreșă cu precauțiune toți pașii pretendentului la tronul spaniol.

Din Paris se depeșeză, că la serbările încoronării pārechi imperiale rusesei vor figura ca reprezentanți ai Franței: generalii Saussier și Boisdeffre, precum și admiralul Gilbert.

Cum amintiserăm în telegrama de ieri, călătoria prinșului Ferdinand al Bulgariei la Roma n'a avut nici un succes. „Neue Fr. Pr.“ primesce din Roma depeșă, că prinșul a espus Papei împrejurările, cari îl șșiesc să-și boteze fiul în legea ortodoxă. Papa să-i fi răspuns cu compătimire, că este fōrte condamnabil, când un prinș lucră astfel în cestiuni confessionale. De aceea scaunul sânt nici odată nu va aproba o astfel de trecere. Se dīce, că prinșul Ferdinand a fost adēnc măhnit în urma acestei enunțării a Papei, și a părăsit imediat Roma, fără ca să-i fi relators visita cardinalului Rampolla în numele Papei, cum se usiteză la Vatican.

Desmīnțire. „Tribuna“ de așî desmīnțe în numele d-lui Dr. Rașiu aserțiunea nesocotită făcută de d-l G. B. Duică, aserțiune, care a provocat energica protestare a d-lui Dr. Amos Frāncu. Într'o broșurică, ce a scos-o Duică la lumină zilele aceste se dīce: „...în fine rog pe d-l Dr. Amos Frāncu să spună dēnsul, dacă nu m'a adus d-sa dela d-l Dr. I. Rașiu din Seghedin ordinul, ca tonul dat pe atunci de mine, antirusesc din „Tribuna“ să-l abandoneș?!”

„Tribuna“ declară categoric, că d-l Rașiu n'a dat nici prin d-l Frāncu, nici prin alt cineva, nici d-lui Duică nici altuia nici un fel de mandat în sens filo-rusesc, ori anti-rusesc. Dr. Rașiu nici o'a aflat despre vre-un special ton anti-rusesc dat de d-l Duică în „Tribuna“. D-l Duică nici nu i-a făcut reflexiune vre-o dată ou privire la acel pretins ordin.

„Gazeta Poporului“, organ liberal din Bucuresci, redactat în mare parte de „iubișii noștri exilașii“ a încetat la 15 Ianuarie 1896 de a mai eșî.

E semnificativă acēstă încetare chiar atunci când partidul sēu a venit la putere.

Cauza încetării se esplică în diferite chipuri.

Unii, rēi de gură, susțin că misiunea acestei gazete s'a fīnit, fiind-că a isbutit a încālci bine de tot cestiunea Transilvaniei pe piața Bucuresșilor, ér alții cred că era prea angajată în serviciul „exilașilor“ și astfel ca organ de partid de guvernament, trebuia să mōră.

Alegeri municipale.

Scim, că în comitatul Albei de Jos, la alegerile de membri pentru congregațiunea comitatului, reușiră cea mai mare parte listele candidaților români din care cauză alegerile au fost anulate sub diferite pretexte. La 27 Ianuarie n. c. s'au făcut în urma acésta alegeri nouă, în cercul Vinga, Vingei, Ighiului, Zlatnei și Blașului. După rezultatul acestor alegeri lăsam de ocamdată să urmeze un scurt raport al lui „Kolozsár” care în sine este destul de caracteristic:

„Alegerile au reușit slab în ceea ce privește pe „liberali”, de ore-ce în cercul Vinga, al Blașului și al Zlatnei a reușit numai lista Românilor. La Ighiă a învins partida „liberală”, ér delä Ocna încă n'am primit soire.

„Că la Blașu au învins Valahii, acésta e foarte firesc. Din oerourile curții metropolitane, dintr'unul din cuiburile principale de mișcările valaha, nici nu s'a putut aștepta alt-ceva. Cam ciudată este căderea dela Vinga, unde deși Maghiarii sunt puini la număr, elementul agitatoric nu pöte trasa pe deplin, de ore-ce e mare și numărul alegătorilor Sași; dér nepătrunse sunt căile Valahilor și misterile alegerii.

„Dér că și Zlatna a căcut, acésta e foarte trist, și anume e trist din cauză, că căderea au pricinuit'o exclusiv neînțelegerile dintre Maghiarii. Fără de aceste neînțelegeri, învingerea ar fi fost sigură, ceea ce o dovedesc în mod strălucit împrejurarea, că Valahii au învins cu 6 voturi, pe când dintre Maghiarii n'au votat 25 de voturi, — din cauza unor neînsemnate frecări locale.”

SCRIRILE DILEI.

— 18 (30) Ianuarie.

O învingere a Cehilor. Am fost amintit de mai multe ori despre ordinul generalului de diviziă Succovaty din Brünn, prin care acesta interdice militarilor din garnisonă sa de-a cerceta casina boemă din Brünn. În urma acésta toți Cehii au pornit o adevărată campanie contra numitului locotenent-mareșal, așa încât Succovaty s'a văcut silit în fine acuma de-aștrage acel ordin.

—o—

Vulpi turbate. În împrejurimea orașului Wiener-Neustadt s'au ivit mai multe vulpi turbate. În 27 c. a atacat o vulpe turbată pe doi țărani din Rürnbach, ér în 28 mai multe vulpi turbate au sărit la loconitorii satului Muggendorf. Omenilor din acel ținut le-a succés din norocire a omori pe câte-va din acele animale periculoase.

—o—

Statute aprobate. Cetim în diarele din Budapesta, că ministrul de interne a aprobat statutele casinei române din Blașu.

—o—

Din București. Se dice, că din incidentul retragerii sale din minister, d-l N. Fleva a primit telegrame de felicitare din toate părțile țerei. Se lătime soirea, că d-l Fleva va scöte un diar intitulat „Dreptatea”. „Timpul” afirmă însă, că d-l Fleva se va mărgini în a combate atât în parlament, cât și în diferite întruniri publice pe unii dintre actuali miniștri.

—o—

Ministrul de război român a elaborat un proiect de lege pentru avasările în armata României. În acest proiect, între altele se prevăd patru grade de generali: de brigadă, de diviziă, de corp și de armată. În timp de pace singur regele are dreptul de-a purta gradul de general-comandant de armată. În timp de război însă, acest grad se pöte da și generalului, care va raporta o învingere strălucită.

—o—

Logodnă. D-l Andreiu Coleși s'a logodit cu dra Maria I. Boiu, ambii din Focșani. — Dorim ferioire tinerei părechi.

Conferirea de titluri, orduri și de nobilitate.

S'a discutat mult în presa din monarhia cestiunea conferirii de titluri, orduri și diverse ranguri de nobilitate. În anii din urmă s'au întemplat multe conferiri de acésta natură, și mai ales anul trecut a escelat în privința acésta, așa încât sepărea, că pe omenii i-a apucat o adevărată manie de-a alerga după distincțiuni. Se vede, că guvernului ungar nu-i convine, ca între locuitorii Ungariei să se lăfescă credința, că distincțiuni, ca cele amintite, se pot acum afla „pe toate gardurile”, — cum dicea un general austriac; decii vine „Budapester Correspondenz” și, pe baza de date autentice — cum dice el — publică următorul comunicat:

În anul trecut (1895) au fost distins în Ungaria, Croația și Slavonia cu titluri și orduri 171 persoane, pentru activitatea lor dezvoltată în diferiți ramii ai vieții publice sau pentru promovarea binelui public. Numărul acesta nu pöte fi (?) numit prea mare pentru o populațiune de 17 milioane, și nici într'un cas nu pöte fi privit ca rezultatul maniei de-a alerga după distincțiuni; cu atât mai mult acésta, deoarece dintre cele 171 de distincțiuni 59 sunt de grad mai inferior, și s'au împărțit de ele mai ales primarii, învățători și alți de asemenea poziții, cari au servit necurmat cu zel și cu abnegațiune (Pentru lățirea ideii de stat maghiar! — Red.) o jumătate de secol, sau alții, cari au mântuit vieți de om, espunându-și viața lor proprie.

Ce se ține de casurile — 38 la număr — în cari s'a conferit nobilitatea ungară, nici acestea nu pot fi privite ca ceva lucruri estra-ordinare, după-oe, dintre cei 38 de cetățeni ungari, cari au fost distinși cu nobilitate, 20 sunt ofițeri în armata comună și la houeșime, cari în înțelesul dispozițiunilor miiitare, după un serviciu nepătat de 30 ani, atât în timp de război, cât și în timp de pace au dreptul să cêră nobilitatea. Cinci însă dintre cetățenii distinși cu rangul de nobili ungari, sunt funcționari de stat, cari au meritat să fiă distinși.

„Kulturpolitika”.

Sub acest titlu, organul „partidului popular”, „Alkotmány”, revenind asupra discuțiunilor de Sâmbăta trecută ale dietei, privitoare la prefacerea școlilor în școle de stat, face câte-va constatări foarte interesante.

Scim, că cu ocazia acelor discuțiuni ministru de culte a declarat, că el nu este amic al trecerii instrucțiunii populare exclusiv în mâna statului, — din contră însă, simpatizează cu înmulțirea în număr mai mare ca până acum a școlilor populare de stat.

Făț cu partea întâiu a acestei declarațiuni, foia catolică crede, că e nesinceră. Făț cu partea a doua însă organul catolic se exprimă, între altele, ast-fel:

De deol de azi decurge lupta între biserică și stat în cestiunea școlilor. Până când amândouă au mers mână în mână, n'a fost nici vorbă de trecerea școlilor în mâna statului; școlile confesionale erau bune, poporul își trimitea bucurios copiii la ele, și pe stat nu-l costa nimic. De ore-ce însă ele steteau în calea liberalismului, s'a pornit pretutindenea și ast-fel și în patria noastră, tendința, de-a prefaca școlile confesionale în școle de stat. „A cui este școla, a aceluia este viitorul”, acésta de visă a condus pe luptători în inversunata luptă. La noi Trefort a promis, că nu va înființa mai mult școle interconfesionale, br. Eötvös și-a ridicat glasul pentru școlile confesionale; Wlassics însă este de alte idei.

El nu cutéză să spună, că vré să pună școlile în serviciul liberalismului, — ci numai că voescă să le ia din mâinile confe-

siunilor... Un cuget viclen și neomenos se cuprinde sub cuvintele acestea, care în gollătatea lor nu este altul, decât aceștia:

Unde poporul nu este maghiar, unde Slovacii, Germanii, Sêrbii și Valahii sunt sêraci, acolo voui înființa școle interconfesionale. De Maghiar nu mē ating, căci nu cutéz. Cu cele-lalte naționalități însă, mai ales decât sunt sêrace, vom isprăvi noi acușă. Acésta e o idee bizară, care culminează în aceea, că pe cel sêrac și fără scut îl atac, fiind-că el nu se pöte apăra.

Dreptul, libertatea, religia și limba naționalităților și a sêracilor nu trebuie respectate. Mai bine ăis: deore-ce noi nu credem și suntem fără religie, nici nu putem respecta dreptul altuia; decât însă ține cu noi, atunci îl recunoscem, la cas contrar îl călcăm în picioare, căci de opunerea lui n'avem să ne temem. Acesta e sistem, acesta e modul de gândire, care vré să inundeze pötele Carpaților cu un șir întreg de școle de-ale statului, — care din școlă populară vré să facă „agentură politică”, din educațiune populară vré să facă un mijloc de cötesire, pentru ca apoi acelu sêrman Slovac, pe care și așa l'au despoiat de dreptul său constituțional, să-i pöta lua și școlă confesională și împreună cu ea și pe Dumnezeu...

După părerea noastră, acésta pöte să fiă politică culturală, pöte să fiă politică culturală maghiară corectă, — acésta o negăm.

Extra Hungariam non est vita.

Sub acest titlu publică o mare foia catolică din Viena următorul articol:

În adevăr, frumos se începe anul milenar al Ungariei. În locul mult doritei păci, a isbuonit scandalul căii ferate vicinale din Valea-Boldva. Fișpanul Miklos a fost fișpan și un membru puternic al partidului liberal, lucrând astfel din totă puterea, ca anul milenar să fiă introdus prin despoierea statului ungar de caracterul creștinesc și prin recepțiunea Jidanilor.

Fără fariseism putem dice, că la noi nu se pot ivi lucruri de felul celui petrecut cu Miklos... Suntem însă siliți să luăm în apărare pe Miklos, căci döră fișpanul dela Borsod nu este cu nimic mai pöcătoș, ca ceialalți domni liberali. În Ungaria ori-cine scie să arate cu degetul deputați de aceia, cari nu pot să dovedescă, că ar avé vre-un venit, și cu totă acestea cheltuesc la an căte 10—20,000 fl. După Francia, Ungaria este statul, în care corupțiunea rōde mai afund în corpul vieții publice...

Contele Apponyi a căpătat o lecțiune aspră, dér folositore. Acum dör va scii și el ce însemnă a te apropia de un guvern, care lui a voit să-i dea cu piciorul, și ale căruia organe își vënd „influența” lor pentru bani scumpi. Un politician cinstit nu încheid pace cu guvernul-Banffy. Partida națională ea de sine e slabă pentru a puté răsturna pe Banffy, întorcă-se dér la tinera, dér deja puternica partidă populară. Suntem convinsi, că și în Ungaria numai pe o miiă de omeni de nimic se vine unul de omenă. Până când aceștia din urmă nu vor începe o luptă sistematică în contra corupțiunii, până atunci „Miklos”ii pot liniștit să-și jöce mendrele. Chiar decât din când în când se mai prinde câte unul, „pașă dela Bistrița” va îngriji însă, ca ceialalți să nu li-se întemple nimic. Un guvern, al căruia principale arme de luptă sunt volnicia, călcarea în picioare a dreptului și falsificarea alegerilor, nu pöte tracta aspru cu funcționarii săi, și trebuie să-și închidă ochii când vede că ei — fură.

SCRIRI ULTIME.

Petersburg, 29 Ianuarie. Faimele răspândite despre o plănuită împărțire a Turciei, precum și despre o alianță ofensivă și defensivă între Rusia și Turcia, se desmint de cătră foile de aici.

Sofia, 29 Ianuarie. Se anunță, că principele Ferdinand al Bulgariei

ar fi adresat o scrisore Țarului rusesc, în care-l rögă să primescă a fi naș la botezul prințului Boris. (Acésta scire nu consună cu aceea, ce am adus'o eri, că Papa nu s'ar fi învoit de a se boteza prințul Boris în religia ortodoxă. — Red.)

DIVERSE.

Nouă mine de aur. În Colorado se descoper pe ăi ce merge nouă mine de aur. În săptămăna trecută s'au descoperit nouă ținuturi bogate în aur; două zile după acésta descoperire tot ținutul era plin cu omeni, cari căutau să-și edifice case și să se apuce de lucru. Locul acesta se numesce Pemberton și se crede, că el va da mult aur. Din Denver se anunță, că locuitorii orașului miner, Cottonwood, aflător în partea vestică a Coloradului se afla în urma acestei descoperiri pe picior de bătaie. Locurile aceste bogate în aur atrag la sine mii și mii de omeni și ocuparea se pöte face numai cu arma. În Sâmbăta trecută 5 vagone pline cu omeni au sosit în acel oraș, care e apărat ziua-noștea de 1500 cetățeni înarmați.

Blana cea mai prețioasă. Dintre toate blanele, cea mai prețioasă este blana de vidră de mare, din care o singură bucată costa 4400 mărci, ba acum, în timpul iernei, e încă și mai scumpă. Este de însemnat, că o piele de vidră de mare e lungă de 1.9 m. și cam de 75 cm. lată. Blana acésta se folosește cu deosebire la confecționarea gulerelor, pentru-că după părerea generală, e cea mai bună contra răcelei. După blana de vidră de mare urmază blana de vulpe argintie, care costă 2400 mărci. Animalul acesta se găsește prin Columbia și în ținuturile Hudson și se află foarte rar. Mai bună trecere au aceste blane în Rusia.

Rectificare. În Nr. 13 al „Gaz. Trans.” pe față a doua colona a 4-a seria 18 din sus în jos în loc de „membrii decedați ai Academiei societății” este a-se cetii: membrii decedați ai societății acadamice „Rom. Jună”... Pe față 3-a colona 4-a la Soiri telegrafice în loc de: „nici decum admirabilă”, este a-se cetii: nici decum admisibilă.

Literatură.

Memorii din 1848/49, de Vasile Moldovan. Sub titlul acesta au apărut încă în primăvera anului 1895 scrierile lui Vasile Moldovan, fost prefect de Legiune în 1848/49. Ele constituiesc o broșură destul de voluminoasă, format 8°, și de mare preț pentru literatura noastră istorică asupra memorabililor ani ai revoluțiunii din 1848/49. Memoriile sunt scrise într'o limbă românească ușoră, în stil atrăgător narativ, și cu multă claritate, așa încât pot fi înțelese de oricare Român cărturar dela orașe, ca și dela sate. — Prețul unui exemplar e numai: 50 cr. seu 1 coronă, plus 5 cr. porto postal. Pentru România și străinătate 1 franc și 50 bani. Comandele se fac mai ușor prin asemnațiune postală (posta-utalvány) la adresa: Traian H. Pop, proprietar, Borsás, u. p. Dicső Szt. Márton, seu la Administrația „Gazetei Transilvaniei” în Brașov. Abonenții „Gazetei”, cari țin să aibă acésta prețioasă scriere, pot să și-o comande mai cu înlesnire de-odată cu înoirea abonamentului la începutul fie-cărui ouartal al anului. Recomandăm cu totă căldură publicului român acésta scriere până acum unică în felul ei la noi Români.

În tipografia „A. Mureșianu” din Brașov a apărut: Povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, vierit și pădurit, de Ioan Georgescu. O carte foarte folositore pentru plugari, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vëndare la tipografia A. Mureșianu în Brașov, și la librăria d-lui Nicolae Ciureu, Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Ianuarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.30
Renta de corone ung. 4%	99.—
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2 %	125.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2 %	102.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.70
Bonuri rurale ungare 4%	97.15
Bonuri rurale croate-slavone.	98.—
imprum. ung. cu premii	153.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	142.—
Renta de hartie austr.	100.65
Renta de argint austr.	100.95
Renta de aur austr.	122.46
Losuri din 860	148.—
Actii de ale Băncei austro ungară.	1020.—
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	421.50
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	372.25
Napoleonori.	9.61 1/2
Mărci imperiale germane	59.30
London vista	121.25

Paris vista	48.07 1/2
Rente de corone austr. 4%	100.65
Note italiene.	44.20

Cursul pietei Braşov.

Din 30 Ianuarie 1896.

Bancnote rom. Camp.	9.51	Vënd.	9.54
Argint român. Cump.	9.47	Vënd.	9.52
Napoleon-d'ori Cump.	9.57	Vënd.	9.61
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.67
Ruble rusesci Cump.	127. 1/2	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.80	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	—	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.

Marea Descoperire a Veacului
ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (fără nici o primejdie) în contra **Neputinței**. Vindecarea anemicilor, a Sleitilor, etc.
INTINERIREA ȘI PRELUNGIREA VIETEI
 Administrația **ELIXIRULUI GODINEAU** în PARIS, 7, r. Saint-Lazare.
 BROȘURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE
 Se găsește ELIXIRUL GODINEAU și la BUCUREȘTI, la Hle ZAMPFIRESCU, droghist; la JAȘI, la D.D. Frați KONYA, farmacia.
 la Galați: STALSKI, farmacist; la Ploiești: la D-nii J. & T. CHRISTESCU, droghisți; la Roman: la D-nul D. J. WERNER, farmacist; la Tulcea, farmacia la „MINERVA.”

A V I S!

Prenumerățiunile la **Gazeta Transilvaniei** se pot face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonați se binevoiescă a arăta în deosebii, când voiesc ca espedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.”

Loteria de clasă ungară

Tragerea loteriei a clasei I.

dela 5—8 Februarie,

cel mai mare câștig în cas favorabil

UN MILLION

Câștiguri principale de: 600000, 400000, 300000, 200000, 2 à 100000, 80000, 2 à 60000, 4 à 40000, 2 à 30000, 2 à 15000, 7 à 10000, 14 à 8000, 34 à 6000, 16 à 4000, 120 à 2000, 226 à 1000

45007 Câștiguri de bani,
 în suma totală de

9200000 CORON

plătibil în bani gata fără nici un scădamânt.

Losuri pentru clasa I.: Losuri complete valabile pentru 3 clas

1	2	10	20	1	2	10	20
fl. 20.—	10.—	2.—	1.—	fl. 60.—	30.—	6.—	3.—

Recomandă și trimite după primirea banilor cu mandat postal sau și rambursă.

CARL HEINTZE Budapes Szervitater

La comanda de losuri clasa I, pentru porto recomandat și lista tragerilor 25 cr., la los complete porto și 3 liste de trageri 50 cr. sunt a se plăti.

Comptoarul : **Iustinian M. Grama** Casa
 Văczikörut 16 lângă BudaPESTA. fondată în anul
 Basilica Comerçiante engrossist. 1872.

Unicul Specialist în produse de Petroleum.

Am onore a avisa onoratul public român, cumcă dela 5 Octomvrv n. c. am primit, din **Pensylvania** (America) singurul depostoriu în specialitatea de Petroleum :

Kaiseroel-Petroleum.

Marca „Imperato”, prima Type blanc neesplodabil, fără miros.

Cântar specific 0.805. Punctul de aprins 40° Abeltest. Garantat cu 20—22% consumul mai puțin ca la petroleul indigen. Puterea flacărei cu 15—18% mai mare. Prețul fl. 32 per 100 kilograme, inclusiv vama, Netto, exclusive Barel franco stațiunea drumului ferat ori unde în Ungaria seu Transilvania. Netto Cassa reluare (Nachname). Cantitatea cea mai mică este un Barel original circa 160 kgr. Netto.

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Braşov, Strada Porții Nr. 4. Colțul Têrgulü boilorü.

Recomandă on. publicü la casuri de mörte, aşedământulü seu de inmormântare bogatü asortatü în cari töte obiectele, atätü sorteile mai de rëndü, câtü și cele mai fine, se potü cãpãta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metalü ce se potü închide hermeticü, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturorü sicriurilorü de lemnü, de metalü și imitațiuni de metalü și de lemnü de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmurã, carë funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și unü carü funebru venëtü pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se escută promptü și ieftinü, iau asupra-mi și transporturi de morți în străinătate.

În fine recomandü și biroulü meu mijlocitorü procedândü cu cunoscuta-mi soliditate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.